ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
Fakulta stavební
Oddělení pro vědu a výzkum
Thákurova 7, 166 29 Praha 6

e–mail: obhajoby@fsv.cvut.cz tel.: 2 2435 8736

Posudek disertační práce

Uchazeč Ing. Jiří Stránský

Název disertační práce Městský veřejný prostor a vnitrobloky

Studijní program Architektura a stavitelství

Školitel prof. Ing. arch. Zdeněk Jiran

Oponent prof. Ing. arch. ThLic. Jiří Kupka Ph.D.

e-mail jiri.kupka@fsv.cvut.cz

Aktuálnost tématu disertační práce

komentář: Téma patří ke stále aktuálním otázkám veřejného prostoru a jeho kvality. Byť se v práci vyjadřuje palčivá potřeba řešit stav vnitrobloků v Hradci Králové, obecně se jedná o běžné téma, které bylo aktuální v minulostri a bude aktuální i v budoucnosti (podobně jako témata typu náměstí, ulice, nábřeží, pasáž atd.)

☐ vynikající	☐ nadprůměrný	☒ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý

Splnění cílů disertační práce

komentář: Cíl, jak byl v práci zformulován, byl víceméně naplněn, a to se zaměřením na metodiku a organizaci řešení transformace vnitrobloků (postup revitalizace). Je škoda, že stěžejní výstupy práce (vlastní originální přínos disertanta, tj. metodika, vzor nájemní smlouvy a návštěvního řádu, jsou pouze v rámci příloh, nikoli vlastní práce a závěrů, zatímco závěr je velmi obecný). Co se týče vytčeného cíle "ukázat na možnost jejich transformace" (myšleno vnitrobloků), zde se naskýtala řada dalších témat, jež mohla být podrobněji pojednána (většinou jsou jen obecně naznačena) vč. konkrétních parametrů a ukázek vhodných řešení (parkování, hospodaření v vodou, péče o zeleň, různé možnosti využití), a to i v zahraničním kontextu (zahraniční příklady v kapitole B.5 se vnitrobloků přímo netýkají). Zde se práce drží bohužel velmi při zemi, ve vazbě na konkrétní vnitrobloky v HK.

☐ vynikající	☐ nadprůměrný	☒ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý

Metody a postupy řešení

komentář: Metody jsou zřejmě správné, ovšem minimálně popsané (kapitola A.5 je pouze obecná). Lze je odvozovat z textu práce a z výstupů, což je v případě vědecké práce značně nestandardní. Kapitola F se sice nazývá "Metodika", nejedná se však o metodiku disertační práce, nýbrž o metodiku/postup revitalizace vnitrobloků. Metodika vlastní práce víceméně chybí - např. popis vnitrobloků (jak probíhal průzkum, kdy, kým byl prováděn, z jakých pramenů čerpal?) - jednotlivé položky měly být vysvětleny a popsány vč. hodnotící škály (stavby v kusech - co se myslí stavbou, patří sem i přístřešky, provizorní či dočasné objekty? zeleň - kusy vyjadřují jen stromy, nebo i keře? i malé stromky, nebo jen vzrostlé? vyhodnocení stavu "nevyrovnaný" je velmi vágní a přitom není nikde vysvětlené / nebylo možno nějak kvantifikovat?), studentská anketa (G.13.1) - kolik studentů se zúčatnilo (dva nebo sto?), o jaké studenty šlo (co bydlí ve vnitroblocích, bydlí v HK, jsou odjinud?), jak a kdy byl průzkum prováděn (jakou formou?). Průzkum vnitrobloků byl prováděn jak, kdy, byla pořízena fotodokumentace? atd. Fotodokumentace a mapové výstupy (schémata) v práci významně chybí.

Práce využívá minimum zdrojů (33), byť je založena na vlastních průzkumech a dalších analýzách. Bibliografické citace (s. 132) neodpovídají normě ČSN ISO 690 ani zvyklostem. Bezesporu chybí mezinárodní rozměr (jediná cizojazyčná položka), ale i k tématu HK chybí očekávatelné zdroje (Kučova Města a městečka v Č., na M. a ve Sl., publikace V. Šilhánkové, např. Ulice, náměstí a nábřeží Hradce Králové, 2010, ad.).

☐ vynikající	☐ nadprůměrný	☐ průměrný	☒ podprůměrný	☐ slabý

Výsledky disertace - konkrétní přínosy disertanta

komentář: Přínosem práce je bezesporu zmapování vnitrobloků v HK, kvůli chybějící metodice však ne zcela průkazné a použitelné. Zajímavá je i kapitola E (práce zabývající se vnitrobloky), nebývá zvykem podobné práce nejen využít, ale i zhodnotit a shrnout jejich přínosy a nedostatky (i když popisované nedostatky se v mnohém týkají i této disertace, také se spíš porovnává s výstupy této práce než obecně). Přínosné je i doporučení pro aktéry, i když k některým položkám lze mít připomínky (např. 1.5 - některé programy existují a lze je využít, 3.4 - HK má podrobný pasport veřejné zeleně, i když se netýká všech vnitrobloků - jen některých). Nejzajímavější (originální) výstupy disertanta se pak objevují v přílohách (metodika revitalizace, vzor smlouvy a návštěvní řád). Ocenit je nutné i dobrou znalost místa a vlastní zkušenosti z práce spolku Pro Gočár.

☐ vynikající	☐ nadprůměrný	☒ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý

Význam pro praxi a pro rozvoj vědního oboru

komentář: Výstupy mohou mít význam pro vedení HK, pro práci spolků (Pro Gočár), pro družstva vlastníků či majitele vnitrobloků či při prezentaci tématu vnitrobloků pro veřejnost (v HK). Protože výstupy nejsou nijak kvantifikovány (např. statisticky vyhodnoceny) a standardizovány, jejich význam pro vědní obor je minimální.

☐ vynikající	☐ nadprůměrný	☒ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý

Formální úprava disertační práce a její jazyková úroveň

komentář: Disertační práce má velmi nevhodnou formální úpravu. Struktura je velmi těžko srozumitelná, prolíná se obecná a konkrétní část. Chybí standardní struktura kvalifikačních prací. Zejména kapitola G je zcela chaotická, spojující obecné, konkrétní, výsledky i metody. Typografická úroveň je též nízká (zarovnání textu atd.). Některé části práce jsou těžko zařaditelné, např. "Listy změn" (s. 26n) - k čemu patří, proč jsou zde uvedeny? uvedení Pücklerových zásad tvorby parku nemá k tématu vztah (Muskau nebyl městský park, Pückler se ve své tvorbě nezabýval vyloženě městskými parky). Mnohé kapitoly působí nesourodě, mají podobu jednotlivých ne zcela provázaných myšlenek sesazených do jednoho textu.

Ne zcela přehledná (ani k tématu příliš vhodná) je poměrně striktně dodržovaná struktura vázaná na funkcionalistické pojetí: bydlení - práce - rekreace - doprava. V době, kdy architekti a urbanisté volají po smíšených územích, integraci funkcí, polyfunkčních objektech, je překonaná.

Jazykové zpracování míjí literární žánr. Práce je sice čtivá, má však na mnoha místech spíš formu fejetonu či beletristického textu, jinde formu stručných výpisků či poznámek, nikoli vědeckého, citově nezabarveného, literaturou podloženého textu. Slovní obraty typu "habaděj, na štíru, za Hitlera, Matka příroda" atd. do diseratční práce nepatří, stejně jako místy patrná angažovanost. Aktivistické výrazy typu "Stop dalším Shopping centrům" (s. 41) je prohlášení založené na vlastních dojmech, stejně jako fráze typu "Místo vlastních aut by měli občané využívat městské hromadné dopravy" (s. 4) působí jako opsané z předvolebních programů (je řada měst, jejichž centra vyloučení dopravy zcela umrtvilo). V kvalifikační práci není vhodné používat nestandardní zkratky (VP, VB), které nejsou vysvětlené (ani není uveden seznam zkratek). V textu je velké množství překlepů.

☐ vynikající	☐ nadprůměrný	☐ průměrný	☐ podprůměrný	☒ slabý

Připomínky

Obecná část práce - literární rešerše je nedostatečná, velmi obecná, o vnitrobloku téměř nepojednávající. Většina témat je pojednána velmi povrchně, neúplně, často bez jakéhokoli bibliografického údaje (např. na s. 7 uvedeny dva palčivé problémy - proč zrovna tyto, s vnitrobloky nesouvisí, města mají řadu dalších, více souvisejících - parkování, doprava, znečištění ovzduší, tepelné ostrovy, nedostatek bytů atd.)

Nelze souhlasit s názorem na s. 103, že automobily představují "společenskou nespravedlnost": "Žijí zde lidé, kteří automobil nevlastní nebo ho nemohou řídit (děti, penzisté, zdravotně postižení). Přesto se podílejí na nákladech s tímto procesem spojených (jde o investice, údržbu, škody, daně)." Jednak zdravotně postižení či děti automobily také využívají (rodiče je vozí do školy, na kroužky, na dovolenou, k lékaři atd.), jednak argumentovat podílem na nákladech je zcela zavádějící (jsou lidé, kteří nesportují - proč se tedy z veřejných prostředků budují a dotují sportoviště, kteří nejezdí na kole - proč se staví drahé cyklostezky, kteří nenavštěvují muzea, galerie, knihovny atd.).

Závěrečné zhodnocení disertace

Práce vykazuje řadu nedostatků, z nichž některé jsou poměrně vážné. Bezesporu se jedná o práci na oboru podprůměrnou. Na druhou stranu je nutné poukázat i na četná pozitiva, vyplývající z dlouhodobé znalosti problematiky v HK a angažovanosti na tématu v konkrétních podmínkách HK. Stejně tak výstupy, byť nevhodně uvedené až v rámci příloh, jsou originálním přínosem disertanta k problematice s jistým praktickým přesahem. Doporučuji proto komisi, aby vzala tato pozitiva v úvahu a po úspěšné obhajobě a zodpovězení klíčkové otázky se přiklonila spíše k závěru ano.

Popište, prosím, Váš postup hodnocení jednotlivých vnitrobloků - jak probíhal, jak byly jednotlivé položky kvantifikovány, dle čeho byl učiněn závěr o stavu vnitroboku? Jak probíhala studentská anketa? Jak vznikaly výstupy uvedené v příloze pod L4?

Doporučuji po úspěšné obhajobě disertační práce udělení titulu Ph.D.	***ano*** ☒	***ne*** ☐

Datum: 17.11.2021

Podpis oponenta: .....